

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва
і дизайну імені Михайла Бойчука**

Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра художньої кераміки, дерева, скульптури і металу
Кафедра мистецтва текстилю, вишивки та костюму
Кафедра монументального і станкового живопису

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та виховної роботи

Петрова І.В.

(ініціали, прізвище)

« 1 » вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 08. ДИПЛОМНЕ ПРОЄКТУВАННЯ**

рівень вищої освіти Другий (Магістерський)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

освітня програма ОПП «Декоративно-прикладне мистецтво»

вид дисципліни обов'язкова

мова викладання українська

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи *(для ліцензованих
ОПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)*

Хижинський В.В.

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри художньої
кераміки, дерева, скульптури і металу.

31.08.2023 № 1

Завідувач кафедри

Хижинський В.В.

(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Дипломне проєктування» для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2023. 13 с.

Розробники: Печерний П.П., Народний художник України, професор кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури і металу; Хижинський В.В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури і металу.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури і металу

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри ХКДСМ _____ Хижинський В.В.

«31» серпня 2023 року

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної комісії факультету ДПМ

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Голова НМК _____ Петрук Р.І.

©Печерний П.П.; Хижинський В.В., 2023 рік

© КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 13	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Обов'язкова	
Електронна адреса khyzhynskyy_v@kdidp.mid.edu.ua	Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»		
Модулів – 2		Освітня програма: «Декоративно-прикладне мистецтво»	2-й
Змістових модулів –	Семестр		3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Лекції (години)	- год.
Загальна кількість годин – 390	Практичні, семінарські		120 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента – 23		рівень вищої освіти Другий (Магістерський)	Лабораторні
	- год.		
	Самостійна робота		
	270 год.		
	Індивідуальні завдання:		
	-год.		
Вид контролю: <i>Поточний, підсумковий</i>		Форма контролю: <i>Екзаменаційний перегляд.</i>	

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета: закріплення і максимальний розвиток отриманих теоретичних знань і практичних навичок при проєктуванні та виготовленні кваліфікаційної роботи, а також узгодження практичних вмінь з теоретичними знаннями. «Дипломне проєктування» підсумовує всі навички і компетентності, котрі набув здобувач освіти протягом навчання.

2.2. Заплановані результати вивчення модулів навчальної дисципліни

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **програмні результати навчання:**

ПРН1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПРН2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально стилістичні чинники образотворення.

ПРН3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

ПРН4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

ПРН 7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПРН 8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 9. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності

ПРН 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН 11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.

ПРН 13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.

ПРН 14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

ПРН 15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів *загальних компетентностей*:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

фахових (спеціальних) компетентностей:

СК 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК 3. Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення.

СК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК 7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.

СК 8. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.

СК 9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

3. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	Методологія мистецтвознавчих досліджень
2.	Синтез мистецтв
3.	Рисунок спеціальний
4.	Живопис спеціальний
5.	Сучасні напрямки в мистецтві (за фахом)
6.	Скульптура
7.	Фаховий практикум
8.	Проектування (за фахом)
9.	Професійна майстерність (за фахом)

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

Знати:

- Методи аналізу історичних, культурологічних, соціокультурних, художньо-естетичних аспектів розвитку світового та українського декоративного мистецтва;
- методики художнього проектування;
- принципи стилізації форм та втілення художнього задуму у конкретну форму;
- основні прийоми і техніки оздоблення творів декоративно-прикладного мистецтва;
- технології виготовлення об'єктів декоративно-прикладного мистецтва;

Вміти:

- визначати сутність та ідейно-творчий зміст різноманітних теоретичних і творчих концепцій в мистецтві;
- образно мислити відповідно до матеріалів та технік їх обробки;
- володіти практичними навичками роботи із застосуванням різних прийомів на основі знання технологічних характеристик матеріалів, що використовуються у декоративно-прикладному мистецтві;
- застосувати основні виражальні засоби декоративно-прикладного мистецтва;
- переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

5. Структура навчальної дисципліни

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Проєктування та виконання кваліфікаційної роботи: основні засади втілення художнього задуму.						
Тема 1.1. Синтез художнього задуму з проєктною графікою та виконанням роботи в матеріалі.	14	-	4	-	-	10
Тема 1.2. Розробка пошукових ескізів і варіантів виконання роботи згідно із темою	26	-	8	-	-	18
Тема 1.3. Демонстраційна графіка, пошуки композиційного та колористичного рішення.	26	-	8	-	-	18
Тема 1.4. Виконання демонстраційної графіки.	40	-	12	-	-	28
Тема 1.5. Підбір матеріалів, технік та технологій для виконання практичної творчої частини роботи.	24	-	4	-	-	20
Тема 1.6. Виконання пробних варіантів творчої роботи.	44	-	16	-	-	28
Тема 1.7. Виконання практичної творчої частини роботи в матеріалі.	116	-	38	-	-	78
Разом за модулем 1	290	-	90	-	-	200
Модуль 2. Теоретична частина кваліфікаційної роботи						
Тема 2.1. Впорядкування плану дослідження	12	-	4	-	-	8
Тема 2.2. Систематизація інформації для написання кваліфікаційної роботи.	18	-	6	-	-	12
Тема 2.3. Теоретичне опрацювання та наукове оформлення кваліфікаційної роботи.	52	-	14	-	-	38
Тема 2.4. Оформлення джерел та додатків дослідження	18	-	6	-	-	12
Разом за модулем 2	100	-	30	-	-	70
Усього годин	390	-	120	-	-	270

Загальний обсяг **390 год.¹**, в тому числі:

Практичні – **120 год.**

Семінари – _____ год.

Самостійна робота - **270 год.**

¹ Загальна кількість годин, відведених на дану дисципліну згідно з навчальним планом.

5.2. Теми лекцій

Теми лекцій – не передбачено навчальним курсом

5.3. Теми семінарських занять

Теми семінарських занять – не передбачено програмою дисципліни

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	
Модуль 1. Проектування та виконання кваліфікаційної роботи: основні засади втілення художнього задуму.			
1	Синтез художнього задуму з проектною графікою та виконанням роботи в матеріалі.	4	
2	Розробка пошукових ескізів і варіантів виконання роботи згідно із темою	8	
3	Пошуки композиційного та колористичного рішення демонстраційної графіки.	8	
4	Виконання демонстраційної графіки.	12	
5	Підбір матеріалів, технік та технологій для виконання практичної творчої частини роботи.	4	
6	Виконання пробних варіантів творчої роботи.	16	
7	Виконання практичної творчої частини роботи в матеріалі.	38	
Модуль 2. Теоретична частина кваліфікаційної роботи			
1	Впорядкування плану дослідження	4	
2	Систематизація інформації для написання кваліфікаційної роботи.	6	
3	Теоретичне опрацювання та наукове оформлення кваліфікаційної роботи.	14	
4	Оформлення джерел та додатків дослідження	6	
		Усього годин за семестр	120

5.5. Самостійна робота²

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин		Вид контролю
		ДФН		
Модуль 1. Проектування та виконання кваліфікаційної роботи: основні засади втілення художнього задуму.				
1	Синтез художнього задуму з проектною графікою та виконанням роботи в матеріалі.	10		поточний
2	Розробка пошукових ескізів і варіантів виконання роботи згідно із темою	18		поточний
3	Пошуки композиційного та колористичного рішення демонстраційної графіки.	18		поточний

4	Виконання демонстраційної графіки.	28	поточний
5	Підбір матеріалів, технік та технологій для виконання практичної творчої частини роботи.	20	поточний
6	Виконання пробних варіантів творчої роботи.	28	поточний
7	Виконання практичної творчої частини роботи в матеріалі.	78	модульний
Модуль 2. Теоретична частина кваліфікаційної роботи			
1	Впорядкування плану дослідження	8	поточний
2	Систематизація інформації для написання кваліфікаційної роботи.	12	поточний
3	Теоретичне опрацювання та наукове оформлення кваліфікаційної роботи.	38	поточний
4	Оформлення джерел та додатків дослідження	12	модульний
	Усього годин за семестр	270	Екзам. перегляд

6. Методи діагностики знань

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання: практична робота здобувачів освіти з поясненнями викладача і використанням засобів візуалізації, наочних зразків.

Самостійна підготовка здобувача відбувається з використанням друкованих та електронних підручників, навчальних посібників (з вільним доступом усім учасникам навчального процесу), а також інших локальних і мережевих інформаційних ресурсів, важливим є самоаналіз власних здобутків та невдач, самостійне виконання практичних завдань викладача.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи діагностики: оцінювання пошукових творчих ескізів; оцінювання правильності і якості результатів практичної роботи; оцінка самостійно виконаної практичної роботи.

Контроль знань здобувачів здійснюється шляхом переглядів після закінчення кожного змістового модуля викладачем, а також в кінці семестру. По закінченню вивчення дисципліни у кінці 1-го семестру – екзаменаційний перегляд, який проводиться викладачами кафедри та вченою радою академії.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	10 x 5 балів = 50 балів
Поточні перегляди	2 x 5 балів = 10 балів
Екзаменаційний перегляд	40 балів

Представлення результатів творчих і науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, виставках тощо	бонусні бали (до 15 балів)
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Практична робота студента оцінюється за критеріями:

- якість виконання навчально-практичних робіт (дотримання технологічної послідовності, охайність в роботі);
- продуктивність праці у процесі виконання практичних завдань;
- дотримання правил безпечної праці під час роботи у творчій лабораторії;
- культура праці у процесі навчання;
- технологічна дисципліна;
- здатність і бажання вносити в процес навчання нове, оригінальне.

Самостійна робота студента оцінюється за критеріями:

- вміння студентів орієнтуватися в інформаційних потоках;
- працювати з теоретичними джерелами;
- підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань;
- уміння самостійно обирати способи і засоби виконання роботи;
- здатність самостійно приймати раціональні рішення і нести за них відповідальність;
- якість і повнота виконаної роботи;
- здатність до раціоналізаторства і винахідництва;
- дотримання технологічного процесу при виконанні практичних завдань;
- здійснення ефективного самоконтролю і саморегулювання в навчальній діяльності.

8.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Екзамен (Перегляд) 3 семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК) – не менше 40 та не більше 60 балів	
Форми поточного та екзаменаційного контролю змістових модулів/дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
<i>Змістовий модуль I</i>	
Виконання демонстраційної графіки	10
Виконання кваліфікаційної роботи	30
<i>Змістовий модуль II</i>	
Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи.	20
Екзаменаційний контроль – не більше 40 балів	
Творчий задум	10
Робота в матеріалі	30
Разом за дисципліну	100

8.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Дипломне проєктування» для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». – КДАДПМД ім. М. Бойчука. – 2023. – 14 с.
2. Ілюстративний матеріал, наглядні посібники, таблиці, каталоги, відео про роботу народних майстрів та професійних художників.
3. В. Хижинський. Методичні вказівки до виконання кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти.
4. Матеріали та обладнання, необхідні для виконання творчих робіт в матеріалі

10. Рекомендована література

Основна

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів : Світ, 1992.
2. Голубець О. Львівська кераміка. К. : Наук. думка, 1991. 120 с.
3. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої половини ХХ століття. Львів : Академічний експрес, 2001. 146 с.
4. Голубець О. Магія третього виміру. Скульптурна пластика кінця ХІХ-початку ХХІ століття. Львів : Колір ПРО, 2020.
5. Голубець О., Дворяк Л., Хижинський В. Сучасна Українська кераміка. Ukraine contemporary ceramics ХІІ : альбом. Львів : Колір ПРО, 2018.
6. Історія українського мистецтва : у 6 т. / АН України. Гол. редакція української радянської енциклопедії. К. : УРЕ, 1964–1967. Т. 5 : Радянське мистецтво 1941–1967 років. 1967. 452 с.

7. Кара-Васильєва Т.В. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю» / Т.В. Кара-Васильєва, З.А. Чегусова. К. : Либідь, 2005. 280 с., іл.
8. Лащук Ю.П. Гуцульська кераміка. К. : Мистецтво, 1956. 82 с.
9. Лащук Ю.П. Львівська кераміка : альбом. Львів : Каменяр, 1970. 120 с., іл.
10. Пошивайло О.М. Ілюстрований словник народної гончарської термінології Лівобережної України (Гетьманщина). – Опішне, 1993.
11. Сучасне українське декоративне мистецтво: збереження національної своєрідності в умовах глобалізації: монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, Київ, 2019. 240 ст.
12. Тарас Левків: Кераміка, графіка, інтарсія : альбом: [автор-упор. О. Голубець]. Львів : Гердан, 2007. 38 с.
13. Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття: 200 імен : альбом-каталог. К. : Атлант ЮЕмСі, 2002. 511 с., іл.
14. Школьна О.В. Фарфор – фаянс України ХХ століття: інфраструктура галузі, промислова та економічна політика, організаційно-творчі процеси : [у 2 кн.]. К. : Інтертехнологія, 2011. Кн. 1. 400 с., іл.
15. Школьна О.В. Художні особливості порцеляни Баранівського фарфорового заводу кінця ХІХ – початку ХХ ст. // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Харків : ХДАДМ, 2008. № 8. С. 119–134.
16. Шмагало Р.Т. Енциклопедія художньої культури. Мистецька освіта : бібліографія, документи, теорія : [4000 джерел бібліогр., 300 фотодок., 1000 термінів]. Львів : ЛНАМ, 2013. 520 с., іл.
17. Щербак В.А. Сучасна українська майоліка. К. : Наук. думка, 1974. 190 с., іл.
18. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т.В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
19. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
20. Палеха Ю.І. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. Київ : Ліра, 2013. 336 с.

Допоміжна

1. Голубець О. Тарас Драган // Альманах 95–96 : Мистецький наук.-поп. ілюстр. щорічник. Львів : Львівська академія мистецтв, 1997. С. 38–39.
2. Міщанин В. Словник гончарів Глинського, Малих Будищ, Старих Млинів, Хижняківки. Опішне, 1999.
3. Марія Приймаченко. К.:Мистецтво, 1994.
4. Хижинський В. Інспірації прадавніми керамічними формами у творчості професійних художників-керамістів Вроцлава. *Актуальні питання гуманітарних наук*: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021.

Вип.39, Том 3. С. 35 – 41.

5. Хижинський В. Кераміка Олесі Дворак-Галік як синтез життєвих спостережень. *Образотворче мистецтво*. 2017. № 3. С. 40 - 41.
6. Хижинський В., Стрілець В., Лампека М. (2022) Виставкова діяльність Київського експериментального кераміко-художнього заводу після закриття виробництва у 2006 році. *Культура і сучасність*, 1 (2022), 116 – 121.
7. Хижинський В. Трансформації: дати волю фантазії. *Образотворче мистецтво*. 2017. № 3. С. 42 - 43.

11. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. – Назва з екрану
2. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. – Назва з екрану.
3. <http://www.thisiscolossal.com/2013/12/pottery-meets-experimental-animation-in-this-ceramic-phonotrope/>
4. <https://www.sanna-annukka.com/collections>
5. <http://www.foltbolt.com/>
6. <http://www.mindysolomon.com/artists/index.php?artist=David+Hicks>
7. <https://www.etsy.com/ru/shop/EsteMacLeodDesigns?ref=l2-shopheader-name>
8. <http://rukotvory.com.ua/maystry/type/gonchari/>

12. Узгодження робочої програми навчальної дисципліни

Л И С Т

узгодження робочої навчальної програми

з дисципліни «Дипломне проєктування»,

складеної відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративно-прикладне мистецтво» другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

розробленої професором Печерним Петром Петровичем та доцентом Хижинським Володимиром Вікторовичем

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – художньої кераміки, дерева, скульптури і металу	Хижинський Володимир Вікторович		
Випускова кафедра – художньої кераміки, дерева, скульптури і металу	Хижинський Володимир Вікторович		

13. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки